

0-5 ÅRS FASEN

OMFAVNE

0-1

....INGEN FÅR SØVN NOK, «ALLE»
LUGTER, OG DU STÅR PÅ HOVEDET FOR
VERDENS DEJLIGSTE BABY,
SOM SIGNALERER: «JEG HAR BRUG FOR
DIG NU!»

2-3

...INGEN KOMMER TIL TIDEN, ALT
RODER, OG DIN ENERGISKE LILLE
STUMP SIGER SELVSTÆNDIGT:
«JEG KAN SELV!»

4-5

...FANTASIEN HAR
INGEN GRÆNSER, ALT
KAN VÆRE EN LEG, OG
BØRNEHAVEBARNET
VIL HA' SVAR PÅ ALT:
«HVORFOR?»

VED BEGYNDELSEN ER DER **216** MÅNEDER TILBAGE

0-1 ÅR

Du må indse, at du har fået en ny "chef" i huset, og du selv er kommet nederst på prioriteringslisten, når det drejer sig om at få dækket sine behov. Dit barn har mere brug for dig nu, end på noget andet tidspunkt: Du må give mad, vaske, trøste, vugge, underholde, have øjenkontakt og give smilende bekræftelser. Med kropskontakt, nærhed, gode ord og rolig stemme, er du med til at lægge grundlaget for tryghed og tillid til verden.

2-3 ÅR

I denne fase insisterer dit barn på, selv at tage sko på eller fylder bleen, lige når I skal ud ad døren. Konsekvensen er den samme: Du bliver forsinket – igen! Det giver mulighed for at lære dig selv at kende på nye måder, og tålmodigheden testes på et nyt niveau. Heldigvis er dit lille barn så charmerende, at det redder de fleste dage! Barnets kamp for selvstændighed er begyndt. Det får nye færdigheder, opdager hvad det kan og udvikler også den tryghed, det behøver for at gå ind i den næste fase. Du hjælper barnet med dette, gennem opmuntring og ved at være den, man altid kan regne med.

4-5 ÅR

Nu er skellet mellem fantasi og virkelighed væk. Den ene dag vækker du en pirat, den næste en prinsesse. Der er også et monster under sengen, hvilket gør at irrationel frygt kan opstå. Enhver hverdagshændelse kan gøres til en leg, barnet er med! Barnet er nysgerrigt og ønsker at finde ud af alt. Din opgave er at møde alle "hvorfor"erne med tålmodighed. Alt det du

siger, er sandt. Nyd det så længe, det varer! Grænsesætning kan være forvirrende for barnet. Hvorfor må man kaste en bold, men ikke en sten? Det at lære impuls-kontrol og hvilke regler der gælder, er vigtige egenskaber i denne alder. Du hjælper barnet, ved at være tydelig.

Intet barn kan placeres i en kasse og ingen passer 100 % ind i nogen faser.
I dette hæfte præsenterer vi nogle generelle kendetegn.

DIN OPGAVE ER AT **OMFAVNE** BARNET

I løbet af barnets første fem år, bliver det billede det har af verden og sig selv formet. Svarene, som det får på sine "Er jeg...?-spørgsmål" lægger fundament for de følgende år. Er jeg tryk? Er jeg i stand

til dette? Er jeg elsket? Den bedste måde du, som voksen kan møde barnets dybe spørgsmål, er ved fortsat at favne alle behov.

Børn i denne fase er små kunstnere – åbne og nysgerrige. De tager alle sanser i brug for at lære. De elsker at skabe, og du kan hjælpe til ved at give gode rammer for det.

Når du løbende lader barnet prøve nye ting, og du opmuntrer det, udvikles dets tro på sig selv. Det skaber en sund tryghed i barnet, og der knyttes bånd mellem jer.

Det, at du etablerer rutiner og gode grænser, er konsekvent og til stede når barnet behøver dig, gør at barnet føler sig tryk og øger sin evne til selvkontrol.

Det er smart at tænke strategisk allerede nu. Vær bevidst om, hvad du ønsker at give videre til dit barn, tal med andre forældre om det at give troen videre, og udlev selv troen! Brug bedsteforældrene, og lad dem være dine samarbejdspartnere, i at dele troens liv.

DIN INVESTERING I DENNE FASE ER VIGTIG - OG DU ER IKKE ALENE

NÅR DU:

- er en del af en menighed
- introducerer barnet for fællesskab mellem generationer
- beder for barnet, og lader barnet bede selv
- synger sange, som fortæller om Guds kærlighed
- læser bibelhistorier og svarer på spørgsmål om tro,

HJÆLPER DU BARNET MED AT LÆRE DISSE ENKLE SANDHEDER:

- Gud har skabt mig
- Gud elsker mig
- Jesus vil altid være min ven

Når du **OMFAVNER** og møder barnets behov, giver du det en lille forsmag på dets himmelske Far.

Derigennem hjælper du barnet, til at kende Guds kærlighed.

DET, DU GØR I DAG, FÅR BETYDNING I MORGEN.

Hverdagen er en gudgiven mulighed for at være til stede for hinanden. Brug den tid, I er sammen, til at give troen videre – enten gennem ord, omsorg eller handlinger.

VÆR TIL STEDE OG VÆR BEVIDST, NÅR I ER SAMMEN. HUSK, AT DET, DU GØR NU, TÆLLER!

OM MORGENEN

Smil til hinanden,
og skab på den måde en
god stemning for dagen.

I BILEN

Tal sammen,
og syng sange
om Guds kærlighed.

UDE

Tal sammen,
og beundr Guds
skaberværk, som både
inkluderer barnet selv, og
alt det, I ser.

VED SENGETID

Find hvilepulsen og roen, mens dagen
nærmer sig sin afslutning.
Fortæl historier fra børnebibelen, som
vidner om Guds kærlighed til barnet.
Bed og lys velsignelsen over det.

Disse ord, som jeg i dag befaler dig, skal ligge dig på sinde, og du skal gentage dem for dine sønner; du skal fremsige dem, både når du er hjemme, og når du er ude, når du går i seng, og når du står op..

5. Mos 6, 6-7

EN FASE ER EN PERIODE
I ET BARNES LIV
HVOR
DU HAR UNIKKE MULIGHEDER
FOR AT PÅVIRKE
BARNETS TRO

DU HAR STADIG **156** MÅNEDER TILBAGE, OG HVER EN TID TÆLLER!

Fra barnet bliver født til det fylder 18 år, går der 216 måneder. Ligesom med marmorkugler, så triller tiden afsted. Hver marmorkugle er en mulighed for at gøre en forskel.

«Det var mig, der plantede, og Apollos, vandede, men det var Gud, der gav væksten.» 1.Kor. 3,6

6-9 ÅRS FASEN

ENGAGERERE

6-

0.KLASSE

.... FØRSTE SKOLEDAG, BARNET
TALER UDEN FILTER OG RÅBER:
«SE MIG!»

7-8

1.-2.KLASSE

...ALT SKAL VÆRE RETFÆRDIGT, BARNET
ENGAGERES LET OG SYNES DET MESTE ER
«MEGASJOVT!»

9

3.KLASSE

...VENNER ER BEDSTEVENNER,
ALT ER EN KONKURRENCE, OG
BARNET ER HELT SIKKER PÅ,
AT «DET KAN JEG GODT!»

VED BEGYNDELSEN ER DER **144** MÅNEDER TILBAGE

6 ÅR

Barnet taler konstant. Guldorn og betragtninger kommer, som perler på en snor. Skolestart er en milepæl, som kan opleves stressende, men det er også et afsæt for opdagelse og vækst. Vær til stede! Lad barnet invitere venner med hjem, så du lærer dem at kende. Hjælp det med at udvikle sine evner og sørg for plads og tid til uorganiseret leg. Barnet elsker opmærksomhed, men det kan være udfordrende at skulle dele den med hele klassen. Giv barnet så meget **positiv opmærksomhed**, som muligt.

7-8 ÅR

Nu **SKAL** tingene være retfærdige! Barnet begynder at lægge mærke til, at ikke alle er ens. Det begynder at sammenligne sig med andre. Du kan hjælpe barnet med at opdage, at det er unikt ved at bekræfte barnets værdi, uafhængigt af evner. Dette er barndommens gyldne år! Barnet er let at imponere, er **entusiastisk**, ivrig og bliver let engageret i de ting, du er optaget af. Giv noget af dig selv, og tag ikke dig selv for højtideligt. Giv dem muligheden for at betyde noget for andre. Lad dem lære dig at kende – før de begynder at være virkelig flove over dig.

9 ÅR

Nu har barnet brug for at være en del af en gruppe, samtidig med, at ens 'bedsteven' er meget vigtig. Når du engagerer dig i barnets interesser, skal du sørge for at inkludere jævnaldrende. På den måde lærer barnet at være inkluderende. Hvis det modsatte sker – så korriger.

Det bliver vigtigere for barnet, hvad vennerne kan lide, end hvad du kan lide. Slap af, din mening skal nok tælle en skønne dag. Børn i denne alder kan kaste sig selvsikkert over opgaver, en indstilling som er god at tage med sig ind i næste fase.

Intet barn kan placeres i en kasse og ingen passer 100 % ind i nogen faser.
I dette hæfte præsenterer vi nogle generelle kendetegn.

DIN OPGAVE ER AT

ENGAGERE

DIG I DET BARNET
ER OPTAGET AF

I denne fase har barnet brug for at vide, om det har det, der skal til. Det funderer over: Har jeg din fulde opmærksomhed? Hvem kan lære mig noget mere? Har jeg venner? Som voksen kan du bekræfte disse dybe spørgsmål, ved at engagere dig i det,

som barnet er optaget af. Ved at opmuntre barnet i det, det gør, styrkes dets oplevelse af at mestre noget, at øge sin kompetence og vokse i relationer, tro og venskaber.

I denne fase er barnet, som en forsker. Giv det mulighed for at udforske nye ting ved f.eks. at besøge interessante museer, være i naturen eller andre steder, som imødekommer forskeren og eventyreren i barnet.

Vær bevidst om brugen af digitale medier, og forhold dig til de anbefalede aldersgrænser.

Dit barn bliver motiveret af at have det sjovt. Det medfører ofte en del larm. Når du leger med barnet og inddrager det i legen, er du med til at øge dets sociale kompetencer.

Lær barnet at aflæse situationer og forstå, når det sårer andre, eller selv bliver såret. Ironi kan være en udfordring. Både at sige undskyld og at tilgive skal læres og erfares. Du er rollemodellen!

Hjælp barnet med at udvikle venskaber og støt det. Det er med til at bygge en god relation imellem jer.

Støt aktivt op om gode relationer på tværs af generationer, både i menigheden og i familien.

DIN INVESTERING I DENNE FASE ER VIGTIG - OG DU ER IKKE ALENE

NÅR DU:

- ✓ prioriterer at være en del af en menighed, tager på familieejr eller til familiegruppe, og dermed lader barnet erfare det kristne fællesskab
- ✓ beder sammen med barnet, og lader barnet bede for dig
- ✓ læser bibelhistorier om troshelte og andre kristne børnebøger
- ✓ fortæller, at Gud har brug for lige præcis ham eller hende, og hjælper med at finde en opgave, hvor barnet kan bruge sig selv
- ✓ beder barnet om tilgivelse, når du har været urimelig, uretfærdig og på den måde viser det, noget af Guds nåde

HJÆLPER DU BARNET TIL AT FORSTÅ SANDHEDEN OM, AT DET:

- ✓ kan stole på Gud, uanset hvad der sker
- ✓ har brug for at træffe kloge valg
- ✓ kan udforske Gud, livet og universet

NÅR DU ENGAGERER DIG I BARNETS LIV, HJÆLPER DU DET TIL AT:

- ✓ lære Gud at kende og være åben for hans ord
- ✓ erfare at i Guds familie er der plads til alle
- ✓ gøre mod andre, som man vil, at andre skal gøre mod én selv

DET, DU GØR I DAG, FÅR BETYDNING I MORGEN.

Hverdagen er en gudgiven mulighed for at være til stede for hinanden. Brug den tid, I er sammen, til at give troen videre – enten gennem ord, omsorg eller handlinger.

VÆR TIL STEDE OG VÆR BEVIDST NÅR I ER SAMMEN. HUSK, AT DET, DU GØR NU, TÆLLER!

OM MORGENEN

Giv dagen retning og mening ved at begynde den med at være opmuntrende. Send barnet ud af døren med «Må Gud velsigne din dag».

I BILEN

Vær interesseret i det, barnet lærer og er optaget af. Benyt køretiden til gode samtaler.

VED SPISEBORDET

Tal om det, I er taknemlige til Gud for, hvordan I kan dele og være noget for andre.

Tak Gud for maden, også når der er venner på besøg.

SENGETID

Læs i bibelen sammen, brug evt. en relevant læseplan. Tal om det, I læser. Når du lytter til dit barn "med hjertet" styrkes jeres relation. Bed for venner.

Se derfor til, hvordan I lever, ikke som uvise, men som vise. Brug det gunstige øjeblik, (...).

Ef 5, 15-16

EN FASE ER EN PERIODE
I ET BARNNS LIV
HVOR
DU HAR UNIKKE MULIGHEDER
FOR AT PÅVIRKE
BARNETS TRO

DU HAR STADIG **96** MÅNEDER TILBAGE, OG HVER EN TID TÆLLER!

Fra barnet bliver født til det fylder 18 år, går der 216 måneder. Ligesom med marmorkugler, så triller tiden ud af vores hænder. Hver marmorkugle er en mulighed for at gøre en forskel.

«Det var mig, der plantede, og Apollos, der vandede, men det var Gud, der gav vækst.» 1.Kor. 3,6

10-12 ÅRS FASEN

BEKRÆFTE

→ 10-12 →

TWEENS - MELLEMLTRINNET

DETTE ER FASEN, HVOR...

.... DER ALDRIG ER MAD NOK I KØLESKABET, HORMONERNE HÆRGER, BARNET ER BÅDE 'LILLE' OG 'STOR' OG KAN BRAT AFVISE DIG MED ET: «JEG ER LIGEGLAD!»

... BARNET ER VED AT BLIVE UNG, UDSKOLINGEN NÆRMER SIG, DU BEGYNDER AT KØBE DEODORANT, OG DU HAR ALDRIG FÅET MERE DIREKTE BESKED OM, AT DU ER GAMMEL

DU IKKE VIDSTE, AT DU HAVDE INVITERET EN YOUTUBER IND I FAMILIEN ELLER AT KAMMERATEN VAR MED PÅ FACETIME LIGE NETOP, DA DU GAV EN ORDENTLIG SKIDEBALLE

VED BEGYNDELSEN ER DER **96** MÅNEDER TILBAGE

10 ÅR – 4.KLASSE

Livet som "tween" kan opleves kompliceret. Sårbarheden kan overraske både forældre og barn. Fysisk har barnet fuld kontrol og elsker aktivitet. Det bliver tydeligere, hvem der er dygtig til hvad. Der lægges mærke til kulturelle og sociale forskelle. Barnet begynder at sammenligne sig med andre. De sociale medier gør dette endnu mere udfordrende. Hvis du stadigvæk giver barnet **anerkendelse** og kærlighed uafhængig af præstation og position, bliver nederlag lettere at tackle.

11 ÅR – 5.KLASSE

Den ene aften sover barnet med bamsen, den næste med sin nye telefon. Den gryende pubertet gør sig mere og mere gældende, og appetitten er stor. Sørg for mad nok i huset. Forbered dig på smækkende døre og drama. Det unormale er det nye normale. Måske bør du overveje en ekstra gang, hvilke kampe, der skal kæmpes, så du formidler de værdier som du ønsker. Vis, at du elsker barnet betingelsesløst, og at du **er der**, når det har brug for dig - også når barnet siger, at det er ligeglad.

12 ÅR – 6.KLASSE

Det vigtigste er ikke at være alene. Når pigerne skal på toilettet, er det bedst at følges med en veninde. Barnet har mange mødesteder på de sociale medier, og reglerne for, hvad mor og far må, har ændret sig natten over. Det tøj, du har på, og dine kommentarer på de sociale medier er en alvorlig sag. Disse nye regler kan være både skræmmende og vanskelige at forstå. Det store barn ved som regel bedst, men det er ikke sikkert, at han forklarer dig det. Barnet begynder at finde ud af, hvem det er og hvem det hører sammen med. Din opgave er at opmuntre dit store barn til at finde sin rette plads. Husk, at den proces er barnets og ikke din!

Intet barn kan placeres i en kasse og ingen passer 100 % ind i nogen faser.
I dette hæfte præsenterer vi nogle generelle kendetegn.

DIN OPGAVE ER AT **BEKRÆFTE** BARNET OG BARNETS REJSE

Det er fasen, hvor man hverken er barn eller ung. Midt-i-mellem. Tween. Barnet kan sige ét og mene noget andet. Det er en tid, hvor spørgsmålene drejer sig om "hvem": "Hvem kan jeg lide?", "Hvem kan lide mig?" og "Hvem er jeg?" Den bedste måde, du som voksen kan imødekomme disse spørgsmål på,

er ved at bekræfte det enkelte barn, der hvor det er. Det passer ikke nødvendigvis, at "alle andre får lov". Det kan være en klog investering i årene, der kommer at kende forældrene til barnets venner og have en åben dialog med dem.

Tweens tænker som en ingeniør. Barnet sammenkobler det, han har lært indtil nu, så det bliver en helhed. Når du er til stede og bekræfter barnet, kan du bidrage til en mindre grad af forvirring.

Denne fase giver dig mulighed for at øve dig i at have de vanskelige samtaler med barnet.

Du kan bidrage med stabilitet ved at være til stede, støtte og bekræfte dit barn.

Det er tid til at tale om dåb eller konfirmation, uden pres. Er dit barn døbt – hvad det betyder for ham eller hende i dag? Eller skal det døbes? Hvad tænker dit barn om dåb og konfirmation. Overvej i et år på en kristen efterskole?

Det store barn bliver stadig mere selvbevidst. Når du som voksen anerkender dets positive kvaliteter og værdi, kan det lære at sætte pris på sig selv.

Lad barnet få lov til at bruge husets fælles rum, når det har besøg. Det betyder at du og vennerne lærer hinanden at kende, og du kan følge lidt med i, hvad de ser, siger og gør.

DIN INVESTERERING I DENNE FASE ER VIGTIG - OG DU ER IKKE ALENE

NÅR DU:

- ✓ prioriterer at være en del af et mindre fællesskab i kirken
- ✓ deler dine trosoplevelser med barnet
- ✓ beder for barnet, og sammen med det

HJÆLPER DU BARNET TIL AT FORSTÅ:

- ✓ at Gud elsker barnet, sådan som det er og kender det bedst
- ✓ at barnet har brug for regler og grænser
- ✓ at der findes logiske forklaringer på tro

DETTE KAN VÆRE EN KRÆVENDE TID, SOM UDFORDRER DIG PÅ NYE MÅDER. DET ER LET AT BLIVE VRED ELLER SÅRET OVER DET, BARNET SIGER.

Forsøg at BEKRÆFTE det fremfor at anklage. Derved kan du hjælpe barnet til at:

- ✓ være med i et fællesskab med jævnaldrende i menighedsregi
- ✓ nå frem til og sætte ord på sin egen tro på Jesus
- ✓ få sit eget «pulsslag» i livet med Gud, sådan at barnet får en vane med at læse i bibelen og bede
- ✓ finde venner i et kristent miljø, ved f.eks. at sende barnet på kristne lejre

DET, DU GØR I DAG, FÅR BETYDNING I MORGEN.

Hverdagen er en gudgiven mulighed for at være til stede for hinanden. Brug den tid, I er sammen, til at give troen videre – enten gennem ord, omsorg eller handlinger.

VÆR TIL STEDE OG VÆR BEVIDST, NÅR I ER SAMMEN. HUSK, AT DET, DU GØR NU, TÆLLER!

OM MORGENEN

Giv dagen retning og mening ved at begynde den med at være opmuntrende.

I BILEN

Lad det store barn få lov at styre musikken, men prøv at tale om teksterne uden at være for kritisk. Tal om de ting, der sker, og hjælp barnet til at forstå sin plads i det hele.

VED SPISEBORDET

Giv værdier videre ved at have målrettede samtaler, mens I spiser. Lyt ikke blot til barnets ord, men også til tankerne bag. Gør plads til barnets venner i jeres hus.

SENGETID

Tal med barnet ved dagens afslutning og lyt godt efter, hvad det siger. Læs sammen i bibelen og skab gode vaner. Når I beder sammen, så tak for de bønnesvar, I har fået.

Lær dine børn at træffe rette valg, så vil de gøre det, så længe de lever.

Ordspr 22, 6

EN FASE ER EN PERIODE
I ET BARNES LIV
HVOR
DU HAR UNIKKE MULIGHEDER
FOR AT PÅVIRKE
BARNETS TRO

DU HAR STADIG **60** MÅNEDER TILBAGE, OG HVER EN TID TÆLLER!

Fra barnet bliver født til det fylder 18 år, går der 216 måneder. Ligesom med marmorkugler, så triller tiden afsted. Hver marmorkugle er en mulighed for at gøre en forskel.

«Det var mig, der plantede, og Apollon, der vandede, men det var Gud, der gav væksten.» 1. Kor. 3,6

13-18 ÅRS FASEN

MOBILISERE

FASEN HVOR...

→ **7 OG 8. KLASSE** →

... VENNER KOMMER OG GÅR.

KARAKTERERNE TÆLLER, INTERESSER
SKIFTER SÅ OFTE, AT TEENAGEREN MÅ
FORSVARE SIG «SÅDAN ER JEG NU!»

→ **9. KLASSE** →

... «ALLE ANDRE FÅR LOV!»,

«INGEN ANDRE SKAL...!», OG DIN
INSISTERENDE TEENAGER PRESSER
DIG TIL AT SVARE PÅ: «HVORFOR
IKKE?!»

→ **16-17 ÅR** →

...DER ER MINDRE DRAMA, MERE
STRESS, OG EN TRAVL TEENAGER
SVARER PÅ ALT, HVAD DU SPØRGER OM
MED ET «STOL PÅ MIG!»

→ **18 ÅR** →

... HVOR DEN NÆSTEN VOKSNE UNGE TRÆKKER
SIG FRA DIG, FOR SÅ AT NÆRME SIG IGEN.
GØR TING FOR SIDSTE GANG, OG HVOR I
BEGGE BEGYNDER AT SPØRGE: «HVAD NU?»

VED BEGYNDELSEN ER DER **60** MÅNEDER TILBAGE

13-14 ÅR **7.-8.KLASSE**

Udskolingen. Konfirmation. Milepæle og skridt ind i de "voksnes rækker". De unge får mere ansvar, kravene fra skolen vokser og karakterer kan presse dem meget. For en fjortenårig findes der utallige muligheder. Dermed er muligheden for at skifte fokus også til stede – og det gør de unge. Din opgave er at følge med, så du ved hvem de hænger ud med og, hvor de henter sin bekræftelse. Det går nogle gange virkelig stærkt. Venner og kærestere kan ofte skiftes ud. Bloggere og youtubere er de nye helte. Du må indse, at du ikke længere er helt ung.

15 ÅR **- 9.KLASSE**

Det sidste år i udskolingen. Måske efterskoleophold. Vigtige valg skal træffes. Når du sætter grænser, så hold fast, selvom de unge udfordrer dig! Lad dem forstå, hvorfor grænser er vigtige. Når dette diskuteres, så hold dig til nutiden. De unges fokus er her og nu og ikke på pensionsopsparingen.

16-17 ÅR **- UNGDOMSUDDANNELSE**

Gennem ungdomsuddannelsen udvides de unges sociale liv, og du kender ikke længere alle deres venner. Der stilles mange og store krav, samtidig med at de unge ofte har et fritidsjob. Det handler meget om at præstere, og de har travlt. Søvnbehovet er stort om morgenen og formiddagen, men de kan holde den kørende længe om aftenen. Du behøver ikke forsøge at følge med, men de ønsker, at du stoler på dem. Det er ikke det samme, som at være ligeglad.

18 ÅR **- MYNDIG OG HUE**

Kørekort. Student. Myndig. Tanker om videre uddannelse. Ting gøres "for sidste gang", og det fremkalder stærke følelser. Den unge er klar til nye skridt, mens forældrene kan kæmpe med at give slip. Det er et indholdsmættet år, og det er den unge selv, der må tage beslutningerne. Men du betyder stadig meget, om end på en anden måde end tidligere. Vær til stede for den unge her og nu. Elsk dem betingelsesløst.

Intet barn kan placeres i en kasse og ingen passer 100 % ind i nogen faser.
I dette hæfte præsenterer vi nogle generelle kendetegn.

DIN OPGAVE ER AT **MOBILISERE** DEN UNGES POTENTIALE

I denne fase kan du, som voksen, hjælpe de unge med at finde ud af hvem de er. Spørgsmålene "hvorfor skal jeg tro?" og "hvad skal jeg i fremtiden?" fylder meget. Følg med og stil spørgsmål. Led de unge i at finde ud af hvilke værdier, de vil bygge sit liv på. Det du allerede har indbygget ved

at bekræfte, engagere og omfavne den unge, har været med til at sætte ham eller hende i stand til at træffe gode valg. Men du er ikke færdig. Fortsæt med at vejlede, favne og bekræfte. Det gør dem parat til fremtiden.

I denne fase tænker teenageren, som en filosof. Du kan hjælpe de unge med at finde ud af, hvordan de kan bidrage ved at se og udnytte deres styrker.

Når du lytter til dem med et åbent hjerte og er imødekommende overfor spørgsmål, vil de finde ud af, hvor de hører til og, hvad de skal tro på.

Når du skaber gode rammer for, at de unge kan bidrage og lede, giver du dem mulighed for at udvikle egne evner og finde ud af, hvordan de kan gøre en forskel.

Modgang kommer før eller siden. Brug de anledninger der opstår til at tale om de vanskelige ting. Stå sammen med den unge og hjælp med at tackle modgang.

Opmuntr den unge til kristen efterskole eller højskole, bibelskole, DTS, el.lignende, så troen kan blive grundfæstet og han eller hun får opbygget et godt netværk til den kommende studietid.

DIN INVESTERING I DENNE FASE ER VIGTIG - OG DU ER IKKE ALENE

NÅR DU:

- ✓ opfordrer den unge til regelmæssigt at deltage i ungdomsgruppe og have en tjeneste i menigheden
- ✓ opfordrer den unge til at tage med på lejr, missionsture el.lign.
- ✓ taler med den unge om tro, uden at have alle svarene
- ✓ beder for og sammen med den unge

HJÆLPER DU DEN UNGE TIL AT FORSTÅ:

- ✓ at Jesus altid vil dem det bedste
- ✓ hvordan den unge kan sætte ord på sin tro og dele den med andre
- ✓ at han eller hun kan bruge sine evner i tjeneste for Gud

NÅR DU MOBILISERER DE UNGES POTENTIALE, HJÆLPER DU DEM MED:

- ✓ fortsat at få en mere fast tro på Jesus
- ✓ at opdage, hvordan de kan bruge sig selv og, hvad formålet i livet er
- ✓ at vise andre, Guds kærlighed gennem sit liv

DET, DU GØR I DAG, FÅR BETYDNING I MORGEN.

Hverdagen er en gudgiven mulighed for at være til stede for hinanden. Brug den tid, I er sammen, til at give troen videre – enten gennem ord, omsorg eller handlinger.

VÆR TIL STEDE OG VÆR BEVIDST NÅR I ER SAMMEN. HUSK, AT DET DU GØR NU, TÆLLER!

UD AF DØREN

Send den unge afsted med en "nådeshilsen" fremfor skæld ud.
("Jeg skal tænke på dig i 3. lektion i dag",
"Gud velsigne dig")

VED SPISEBORDET

Tal om de ting, som betyder noget. Lad den unge opleve, at du er interesseret. Tag initiativ til at bede sammen for det, som I er optaget af.

I STUEN

Se serier og film sammen. Brug det, som udgangspunkt for samtaler og refleksioner, ud fra et kristent livssyn.

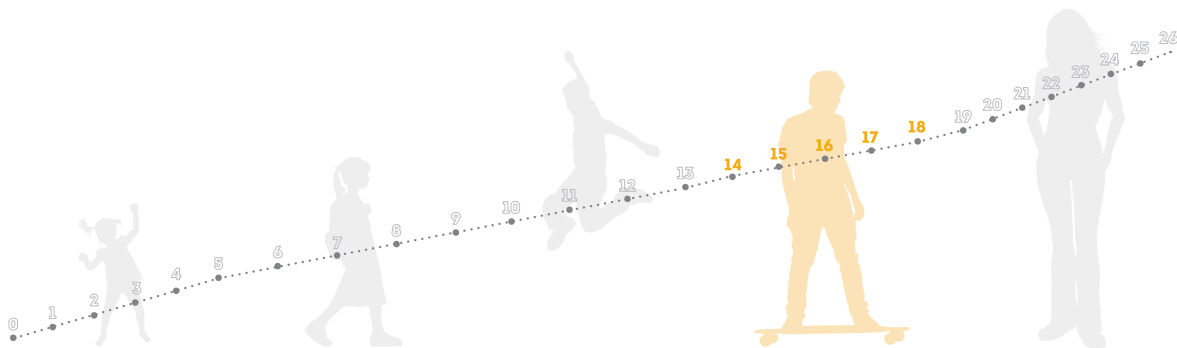
DEN UNGES EGEN TID

Respektér, at de unge har et voksende behov for privatliv, men tro ikke, at de er mere voksne end de er. Vær tilgængelig. Husk, at de unge stadig har brug for dig og, at du faktisk har indflydelse.

Se derfor til, hvordan I lever, ikke som uvide, men som vide. Brug det gunstige øjeblik (...).

Ef 5, 15-16

EN FASE ER EN PERIODE
I ET BARNES LIV
HVOR
DU HAR UNIKKE MULIGHEDER
FOR AT PÅVIRKE
BARNETS TRO

DER ER IKKE FLERE MÅNEDER TILBAGE. HVER EN TID TÆLLER STADIG!

Fra barnet bliver født til det fylder 18 år, går der 216 måneder. Ligesom med marmorkugler, så triller tiden afsted. Hver marmorkugle er en mulighed for at gøre en forskel.

«Det var mig, der plantede, og Apollos, der vandede, men det var Gud, der gav væksten.» 1. Kor. 3,6

19+ FASEN

SELVSTÆNDIGGØRE

EN NY TIDSREGNING ER BEGYNDT.. DETTE ER FASEN, HVOR...

...DEN UNGE
VOKSNE VIL OG KAN
FORANDRE VERDEN,
OG DU SKAL STØTTE
OP, SÅ DEN UNGE
OPLEVER
«AT STÅ FAST!»

.... DEN UNGE ER KLAR
TIL AT INDTAGE VERDEN,
TASKEN ER PAKKET, MENS
DU KÆMPE MED KLUMPEN I
HALSEN OG SPEKULERER PÅ
TØJVASK OG MADLAVNING:
«KOMMER DET TIL AT GÅ?»

...HUSET ER MERE STILLE
END DET HAR VÆRET I 20
ÅR, «INGEN» RINGER PÅ
LÆNGERE, OG MOR OG FAR
OVERVEJER OM DET GÅR
AN AT TÆNDE EN HALVTOM
OPVASKEMASKINE.

...DEN UNGE «FLYVER» SELV
OG ER PÅ VEJ IND I NYE
LUFTRUM, DU SIDDER TILBAGE I
KONTROLTÅRNET DERHJEMME:
HVILKEN SLAGS MANDSKAB
OG FLYVELEDERE VIL DEN UNGE
MON FÅ I SIN NYE TILVÆRELSE?

DIT BARN NU...

19 ÅR +

De unge voksne tænker som én, der kan forandre verden. Det er nu, de for alvor opdager, hvem de er, og at valg har konsekvenser. Dette er en tid til at prøve og fejle. Herigennem lærer de unge at tage ansvar for sin nye frihed.

Skab tryghed i forhold til de valg, de foretager og stil spørgsmål fremfor at rettesætte. Når du giver plads til, at dit voksne barn bliver den, Gud har skabt det til, hjælper du det med at tage skridtet ud i de voksnes rækker.

De unge voksne har brug for at lære, at Jesus vil lede dem gennem livet, i gode såvel som svære dage. De har brug for andre for at lykkes og på den måde gøre en positiv forskel, for andre mennesker og verden. Disse sandheder vil hjælpe de unge med at udvikle sin relation til Jesus, uafhængig af dig.

Hold øje med muligheder for at vejlede, fremfor at belære. Hjælp med at finde et menighedsfællesskab og en tjeneste, hvor de får mulighed for at udvikle sig, fordybe sig i relationen til Gud, have indflydelse og tage ansvar. Vær opmuntrende og støttende, selv om det kan virke til at, "de kan alt".

“ HOLD ØJE MED MULIGHEDER FOR AT VEJLEDE, FREMFOR AT BELÆRE ”

Intet barn kan placeres i en kasse, og ingen passer 100% ind i nogen faser.
I dette hæfte præsenterer vi nogle generelle kendetegn.

DIN OPGAVER ER AT
LADE DEN UNGE UDØVE

SELVSTÆNDIGHED

I SIT
NYE LIV

Ungdomsuddannelsen er måske færdiggjort og den unge er klar til at flytte. Eller, er de? Er du klar? Måske ikke. De spørgsmål den unge stiller er: "Hvor hører jeg til?" og "Hvem har brug for mig?" Du gør bedst den unge parat til det, som ligger foran, når du giver ansvar og selvbestemmelse i forhold til

den unges eget liv. Lad dem være den voksne person de er, og respektér de valg der tages.

Fordøm ikke dit voksne barn, men vær der for det. Giv et trygt fundament af selvtillid til at tage skridtet, ud i de voksnes rækker.

De unge voksne tænker som én, der kan forandre verden. De er kritisk tænkende, men også lærevillige og ivrige efter at finde sin plads. De ønsker at finde ud af, hvem der har brug for dem og giver den fuld gas i forhold til at udfylde denne rolle.

Når du har et åbent og trygt hjem, kan den unge altid dele livet som det er.

Den unge voksne ønsker at klare sig selv. Men har alligevel brug for at kunne læne sig op ad dig, i forskellige situationer. At træffe store beslutninger alene er vanskeligt og risikofyldt. Din rolle er at være der, når den unge har brug for det, og give den vejledning der behøves, når der bedes om den.

Vis interesse for dit voksne barns nye omgangskreds og hverdag.

DIN INVESTERING I DENNE FASE ER VIGTIG - OG DU ER IKKE ALENE

NÅR DU:

- ✓ opfordrer den unge til regelmæssigt at deltage i en smågruppe
- ✓ opfordrer den unge til at være aktiv i en menighed
- ✓ selv fortsætter med at være aktiv i menighedslivet og i en smågruppe
- ✓ taler med den unge om tro - uden at have alle svarene
- ✓ beder for den unge

HJÆLPER DU DEN UNGE VOKSNE TIL AT FORSTÅ:

- ✓ at Jesus vil lede ham eller hende gennem gode og svære dage
- ✓ behovet for andre, for at lykkes
- ✓ at han eller hun kan gøre en positiv forskel i andre menneskers liv

NÅR DU GIVER DE UNGE FRIHED OG ANSVAR, HJÆLPER DU DEM TIL AT:

- ✓ tro på, at de er i stand til at stå fast og klare sig selv
- ✓ udforske livet med Gud endnu mere og finde ud af, hvad Han ønsker at gøre gennem den unge
- ✓ opdage hvad formålet med den unges liv er

Husk at dybest set er vores børn

Guds projekt, og ikke vores.

«... i tillid til, at han som har

begyndt sin gode gerning

i jer, vil fuldføre den

- indtil Jesu Kristi dag.»

Fil 1,6.

DET, DU GØR I DAG, FÅR BETYDNING I MORGEN.

Man har ikke længere hverdagen sammen som tidligere. Men brug de nye mødesteder til fortsat at give troen videre – hvad enten det er gennem ord, omsorg eller handlinger.

VÆR TIL STEDE OG VÆR BEVIDST NÅR I ER SAMMEN. HUSK, AT DET, DU GØR NU, TÆLLER!

I TELEFONEN

Stil åbne spørgsmål om venner og fællesskab. Spørg om der er noget, du skal bede for.

PÅ BESØG

Respektér den unges nye hjem og situation. Nu må du forholde dig til hans eller hendes husregler og præmisser. Spørg om der er noget, du kan hjælpe med eller støtte ham i.

HJEMME HOS DIG

Hav et gæstfrit hjem, hvor du kan forkæle dit voksne barn. Tal ærligt om livet og om Jesus.

Mig er givet al magt i himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.

Matt 28,18-20

EN FASE ER EN PERIODE
→→→ I ET BARNES LIV ←←←
..... HVOR
DU HAR UNIKKE MULIGHEDER
..... FOR AT PÅVIRKE
»»»»»»»»»» BARNETS TRO ««««««««««

HVER EN TID TÆLLER STADIG!

Barnet, som engang var lille, er blevet voksen og skal stå på egne ben. Brug månederne og årene godt:

«Det var mig, der plantede, og Apollos, der vandede, men det var Gud, der gav væksten.» 1. Kor. 3,6

TÆNKER SOM EN VERDENS-
FORANDRER

TÆNKER SOM EN FILOSOF

TÆNKER SOM EN INGENIØR

TÆNKER SOM EN FORSKER

TÆNKER SOM EN KUNSTNER

For at barnet skal vokse op og kende Gud i hvert af livets faser, har det brug for voksne, som hjælper det med at opbygge relationen

19-26

13-18

10-12

6-9

0-5

5 FASER

EN FASE ER
EN PERIODE
 I ET **BARN**S LIV
 HVORU DU HAR UNIKKE
MULIGHEDER
 FOR AT PÅVIRKE
BARNETS TRO

DET ER BARE
 EN
FASE

GÅ IKKE GLIP AF DEN

DET ER BARE EN FASE GÅ IKKE GLIP AF DEN

TÆNKER SOM EN
KUNSTNER

TÆNKER SOM EN
FORSKER

TÆNKER SOM EN
INGENIØR

TÆNKER SOM EN
FILOSOF

TÆNKER SOM EN
VERDENSFORANDRER

ÅBEN
OG NYSGERRIG

UDFORSKER
OG OPDAGER

SPØRGENDE
OG LØSNINGSORIENTERET

REFLEKTERER
OG PROTESTERER

KRITISK
OG LÆREVILLIG

MOTIVERES
AF TRYGHED

MOTIVERES
AF SJOV

MOTIVERES
AF ACCEPT OG
TILHØRSFORHOLD

MOTIVERES
AF FRIHED

MOTIVERES AF
INDFLYDELSE

OMFAVNE

ENGAGERE

BEKRÆFTE

MOBILISERE

SELVSTÆNDIGGØRE

MØD BARNETS BEHOV
FOR NÆRHED

HJÆLP BARNET MED AT OPDAGE
SINE INTERESSER OG EVNER

BEKRÆFT BARNET OG GIV
KONKRETE UDFORDRINGER

SÆT GRÆNSER OG MOBILISÉR
TEENAGERENS POTENTIALE

GIV GODE RAMMER
OG VEJLED DE UNGE

JEG HAR BRUG AT LÆRE:

1. Gud har skabt alt - også mig
2. Gud elsker mig
3. Jesus vil altid være min ven

JEG HAR BRUG FOR AT LÆRE:

1. Jeg kan stole på Gud
2. Hvordan jeg tager kloge valg
3. At udforske Gud, livet og universet

JEG HAR BRUG FOR AT LÆRE:

1. Gud elsker mig, som jeg er og kender mig allerbedst
2. Jeg har brug for regler og grænser
3. Logiske forklaringer på tro

JEG HAR BRUG FOR AT LÆRE:

1. Jesus vil mig altid det bedste
2. Jeg kan sætte ord på min tro og dele den med andre
3. Jeg kan bruge mine evner i tjeneste for Gud

JEG HAR BRUG FOR AT LÆRE:

1. Jesus vil lede mig gennem gode såvel som svære dage
2. Jeg har brug for andre for at lykkes
3. Jeg kan gøre en positiv forskel for andre mennesker og verden